



## Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimus **Teknoliateollisuuden toimenpideohjelma**

Tällä toimenpideohjelmalla Teknologiateollisuus ry (jäljempänä Toimialaliitto) toteuttaa Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimusta, joka on työ- ja elinkeinoministeriön (jäljempänä Ministeriö), Elinkeinoelämän keskusliitto ry:n (jäljempänä Keskusliitto) ja toimialaliittojen välinen sopimus energiankäytön tehostamisesta vuosina 2017–2025.

Ministeriön, Energiaviraston, Keskusliiton ja toimialaliittojen yhteinen johtoryhmä seuraa ja ohjaa Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen toimeenpanoa ja tekee tarvittaessa ehdotuksia sen kehittämiseksi. Sopimuksen lähtökohdat ja perusteet sekä johtoryhmän tehtävät on kuvattu edellä mainittujen sopimusosapuolien allekirjoittamassa Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksessa.

Tässä toimenpideohjelmassa on esitetty ne tavoitteet ja velvoitteet joihin Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen liittyvä yritys (jäljempänä Yritys) sitoutuu sekä sopimuksen irtisanomiseen, erottamiseen ja irtautumiseen liittyvät menettelyt ja mahdolliset seuraamukset. Lisäksi tässä toimenpideohjelmassa on esitetty sopimuksen mukaiset Ministeriön, Energiaviraston ja Toimialaliiton toimet sekä energiatehokkuussopimuks-toiminnan liittymä energiatehokkuuslain toimeenpanoon suuressa yrityksessä.

### **1 Sopimuskausi ja yrityksen liittyminen**

#### **1.1 Sopimuskausi ja sopimusjaksot**

Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen sopimuskausi 2017–2025 kattaa kaksi jaksoa: sopimusjakso 2017–2020 (4 vuotta) ja sopimusjakso 2021–2025 (5 vuotta), yhteensä 9 vuotta.

#### **1.2 Kohderyhmä**

Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen teknoliateollisuuden toimenpideohjelmaan liittyvät pääsääntöisesti ne teknoliateollisuuden yritykset, joiden yhdenkään toimipaikan energiankäyttö<sup>1</sup> ei ylitä 100 GWh vuodessa.<sup>2</sup>

#### **1.3 Yrityksen liittyminen**

Yrityksen liittymisellä Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen tarkoitetaan Yrityksen liittymistä erillisellä liittymisasiakirjalla yhteen tai useampaan Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen toimenpideohjelmaan.

Yritys sisällyttää Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen pääsääntöisesti kaikki Suomessa toimivat toimipaikat ja niiden energiankäytön.

Yritys liittyy teknoliateollisuuden toimenpideohjelmaan toimittamalla asianmukaisesti täytetyn allekirjoitetun liittymisasiakirjan ja sen liitteenä olevat liittymistiedot Toimialaliitolle. Yritys liitetään Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen, kun Toimialaliitto on todennut allekirjoitetun liittymisasiakirjan ja liittymistiedot asianmukaisiksi ja on toimittanut niistä jäljennöksen Motiva Oy:lle merkittäväksi liittymisrekisteriin.

Yrityksen irtisanoutumiseen ja erottamiseen liittyvät menettelyt ja mahdolliset seuraamukset on kuvattu kohdassa 5.

---

<sup>1</sup> Sähkö, lämpö ja polttoaineet

<sup>2</sup> Pääsääntöisesti Yritys, jolla on yksi tai useampi toimipaikka, jonka energiankäyttö on yli 100 GWh vuodessa, liittää kaikki toimipaikkansa energiankäytöstä riippumatta energiavaltaisen teollisuuden toimenpideohjelmaan. Tarvittaessa Yritys voi kuitenkin liittää osan toimipaikoista oman alansa keskisuuren teollisuuden toimenpideohjelmaan.



## **2 Toimenpideohjelman tavoitteet**

### **2.1 Toimialaliiton tavoite**

Toimialaliiton tavoitteena on saada vuoden 2018 loppuun mennessä sellainen määrä yrityksiä sitoutumaan tämän toimenpideohjelman toteuttamiseen, että se kattaa 60 % toimenpideohjelman piiriin kuuluvasta energiankäytöstä.

Toimenpideohjelman ohjeelliseksi energiansäästöavoitteeksi (GWh) kaudelle 2017–2025 asetetaan 7,5 prosenttia ja välitavoitteeksi 4 prosenttia vuodelle 2020 laskettuna toimenpideohjelman kohderyhmän energiankäytöstä<sup>1</sup>.

### **2.2 Yrityksen tavoite**

#### **Tavoitteen asettaminen**

Toimenpideohjelman tavoitteen saavuttaminen edellyttää, että kukin Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen liittyvä Yritys asettaa lähtökohtaisesti energiatehokkuussopimukseen (2017–2025) liittyessään vähintään 7,5 prosentin ohjeellisen energiansäästöavoitteen kaudelle 2017–2025 ja välitavoitteen 4 prosenttia vuodelle 2020.

Yritys, joka on ollut mukana tätä sopimusta edeltävällä sopimuskaudella ja haluaa hyödyntää vuosina 2014–2016 toteutettujen toimenpiteiden energiatehokkuussopimusten seurantajärjestelmään raportoituja säästöjä, asettaa vähintään 10,5 prosentin ohjeellisen energiansäästöavoitteen kaudelle 2014–2025 ja välitavoitteen 7 prosenttia vuodelle 2020.

Yritys sisällyttää Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen pääsääntöisesti koko energiankäyttönsä<sup>1</sup> kohdan 1.3 mukaisesti. Yritys esittää toimenpideohjelmaan liittyessään ohjeellisen energiansäästöavoitteen liittymisasiakirjassaan energiamääränä (MWh) vuosina 2020 ja 2025. Nämä tavoitteet lasketaan ko. toimenpideohjelmaan liitetystä Yrityksen viimeisimmän liittymishetkellä käytettävissä olevan normaalia toimintaa edustavan kalenterivuoden energiamäärästä.

Mikäli sopimuksen voimassaolon aikana tapahtuneista merkittävistä rakenteellisista tai omistuksellista muutoksista johtuen Yrityksen asettama suhteellinen (%) tehostamistavoite muuttuisi oleellisesti alkuperäisestä, voi Yritys tarkistaa säästöavoitteen (MWh) vuosille 2020 ja 2025 uutta tilannetta vastaavaksi ilmoittamalla muutoksesta ja sen perusteista vuosiraportoinnin yhteydessä energiatehokkuussopimusten seurantajärjestelmään.

#### **Yrityksen asettaman energiansäästöavoitteen seuranta**

Ohjeellisen energiansäästöavoitteen saavuttamisen seurantaan hyväksytään Yrityksen käyttämällä edellä kuvatulla liittymisasiakirjassa määritetyllä säästöavoitteen asettamiskaudella (2017–2025 tai 2014–2025) toteutetut energiatehokkuussopimusten seurantajärjestelmään raportoidut toimenpiteet, joiden energiansäästövaikutus on edelleen voimassa tarkasteluvuonna ja jotka koskevat Yrityksen tavoitteenlaskennassa mukana olevaa energiankäyttöä.

Tässä toimenpideohjelmassa energiansäästöllä tarkoitetaan aktiivisin toimenpitein aikaan saatua toimenpiteen kohteena olevan energiankulutuksen vähentämistä nykytasosta verrattuna siihen energiamäärään, joka toteutuisi ilman aktiivisia toimenpiteitä. Vastaavalla tavalla energiansäästökäsitteeksi voidaan laskea aktiivisin toimenpitein saavutettua tulevan energiankulutuksen vähentämistä.<sup>3</sup> Säästetty energia (kWh/a) määritetään

<sup>3</sup> Esimerkiksi: (i) uuden energiatehokkaan kapasiteetin rakentaminen (uusinvestointi) siltä osin, kun se korvaa olemassa olevaa poistuvaa kapasiteettia, (ii) kokonaan uuden normaalitasoa energiatehokkaamman kapasiteetin rakentaminen siltä osin, kun sen energiatehokkuus on normaalitasoa parempaa, (iii) yksittäisen ecodesign-tasoa paremman laitteen (esim. moottorit) hankinta ja (iv) ylijäämäenergian hyödyntäminen omassa käytössä tai tehdasalueella siltä osin, kun se vähentää ostoenergian tarvetta.



mittaamalla ja/tai laskennallisesti arvioimalla energiansäästötoimen kohteena oleva kulutus ennen toimenpiteen toteuttamista ja sen jälkeen siten, että energiankulutukseen vaikuttavat ulkoiset olosuhteet vakioidaan. Yrityksen sopimukseen liitetyn energiankäytön<sup>1</sup> ei edellytetä tavoitevuosina 2020 ja 2025 olevan sopimukseen liitettyä lähtötilannetta alhaisempi.

### **3 Toimenpideohjelman toteuttaminen**

#### **3.1 Toimialaliiton velvoitteet**

Toimenpideohjelman tavoitteen saavuttamiseksi Toimialaliitto

- perustaa ohjausryhmän tai nimeää muun tahon, jossa toimenpideohjelman toimeenpanoa seurataan ja käsitellään vähintään kerran vuodessa
- kannustaa ja opastaa yrityksiä liittymään Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen sekä osallistuu sopimuksen käyttöönottoon ja sen toimeenpanon tukemiseen
- tarkistaa yrityksen allekirjoittaman liittymisasiakirjan asianmukaisuuden ja liittää Yrityksen Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen allekirjoittamalla Yrityksen hyväksytyn liittymisasiakirjan sekä toimittaa allekirjoitetun jäljennöksen Motiva Oy:lle merkittäväksi liittymisrekisteriin
- käsittelee Energiaviraston kanssa ennen liittymisasiakirjan allekirjoittamista Yrityksen esittämät erityisen perustellut syyt, mikäli Yritys esittää liittyessään pienempää tavoitetta kuin lähtökohtaisesti toimenpideohjelman kohdassa 2.2 on kuvattu
- osallistuu yhdessä muiden Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen sopimusosapuolien kanssa energiakatselmus- ja -analyysitoiminnan edistämiseen ja tuloksista ja energianhallintajärjestelmien hyödyistä tiedottamiseen kertomalla mm. konkreettisista hyvistä esimerkeistä erityisesti pk-sektorilla
- opastaa toimenpideohjelmaan liittyneitä yrityksiä raportoinnissa ja osallistuu toimenpideohjelmaa koskevan vuosittaisen raportoinnin valmisteluun ja vuosiraportin laatimiseen<sup>4</sup>
- osallistuu sopimuksen toimeenpanoon liittyvien oman alansa kehittämis- ja kokeiluhankkeiden toteuttamiseen yhdessä muiden sopimusosapuolten kanssa
- osallistuu elinkeinoelämän energiatehokkuussopimustoiminnan kehittämiseen yhdessä Ministeriön, Keskusliiton, Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen liittyvien oman toimialansa yritysten, Energiaviraston sekä muiden sopimustoiminnan toimeenpanoon osallistuvien tahojen kanssa
- erottaa Yrityksen, mikäli Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen johtoryhmä on näin päättänyt.

#### **3.2 Ministeriön velvoitteet**

Tavoitteiden saavuttamiseksi, ottaen huomioon vuosittain käytettävissä olevat määrärahat, Ministeriö

- tukee energiatuen myöntämiseen liittyvien ehtojen mukaisesti Yritysten energiansäästöä koskevia energiakatselmuksia ja -analyysijä<sup>5</sup>. Tuen suuruutta määrättäessä otetaan myönteisenä tekijänä huomioon Yrityksen sitoutuminen pitkäjänteiseen energiansäästöön ja energiatehokkuuden parantamiseen
- tukee Yrityksen energiakatselmuksissa ja -analyysissä tai vastaavissa selvityksissä todettuja, energiatuen yleiset ehdot täyttäviä, energiansäästöön liittyviä investointeja. Etusijalla ovat uusien teknologioiden ja toimintatapojen käyttöönottoa edistävät hankkeet. Tuen suuruutta määrättäessä

<sup>4</sup> Raportti sisältää yhteenvetotietoa yritysten vuosittain raportoimista tiedoista.

<sup>5</sup> Energiatehokkuuslain (1429/2014) 6 pykälän mukaisia suurten yritysten pakollisia energiakatselmuksia ei tueta.



otetaan myönteisenä tekijänä huomioon Yrityksen sitoutuminen pitkäjänteiseen energiansäästöön ja energiatehokkuuden parantamiseen

- osallistuu elinkeinoelämän energiatehokkuussopimustoiminnan kehittämiseen yhdessä Energiaviraston, Keskusliiton, toimialaliittojen, sekä muiden sopimustoiminnan toimeenpanoon osallistuvien tahojen kanssa niiltä osin, kun tehtäviä ei ole Ministeriöltä osoitettu Energiavirastolle.

### **3.3 Energiaviraston velvoitteet**

Tavoitteiden saavuttamiseksi, ottaen huomioon vuosittain käytävissä olevat määrärahat, Energiavirasto TEM:n ohjauksessa

- osallistuu energiatehokkuussopimustoiminnan toimeenpanoon riittävin resurssein
- osallistuu elinkeinoelämän energiatehokkuussopimustoiminnan kehittämiseen yhdessä Ministeriön, Keskusliiton, toimialaliittojen ja sopimustoiminnan toimeenpanoon osallistuvien tahojen kanssa niiltä osin, kun tehtävät on osoitettu Ministeriöltä Energiavirastolle
- seuraa Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden toteutumista
- osallistuu sopimuksen toimeenpanoon liittyvien kehittämis- ja kokeiluhankkeiden toteuttamiseen yhdessä muiden sopimusosapuolten kanssa
- seuraa yritysten sopimusvelvoitteiden toteuttamista, lähettää Yritykselle huomautuksen sopimusvelvoitteiden laiminlyönnistä ja tekee johtoryhmälle tarvittaessa ehdotuksen Yrityksen sopimusvelvoitteiden laiminlyönnistä johtuvista jatkotoimista
- osoittaa Motiva Oy:lle resursseja, jotta Motiva voi pitää yllä liittymisrekisteriä, tuottaa sopimuksen tavoitteiden ja vaikutusten toteutumisen seurantaan tarvittavaa tietoa, seurata toimenpideohjelmien toteutumista, tukea sopimustoiminnan viestintää ja ylläpitää verkkosivuja, osallistua elinkeinoelämän energiatehokkuussopimustoiminnan kehittämiseen, ylläpitää ja kehittää sopimusten seurantajärjestelmää, osallistua toimenpideohjelmien vuosiraporttien kokoamiseen sekä tukea yritysten sopimuksen toimeenpanoa esimerkiksi tuottamalla tiedotus- ja koulutusmateriaalia hyvistä käytännöistä ja osallistua kehittämis- ja kokeiluhankkeiden toteuttamiseen.

### **3.4 Yrityksen velvoitteet**

Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen toiminnallisena tavoitteena on sisällyttää energiatehokkuuden jatkuva parantaminen osaksi Yrityksen käytössä olevia tai käyttöön otettavia johtamisjärjestelmiä. Energiatehokkuuden jatkuva parantaminen edellyttää johdon sitoutumista, pitkän aikavälin päämäärien ja tavoitteiden asettamista sekä niiden systemaattista toteuttamista ja seuranta.

Yritys sitoutuu energiatehokkuuden jatkuvaan parantamiseen sekä muihin kohdassa 3.4 esitettyihin tämän toimenpideohjelman toimenpiteisiin, kun se on teknisesti, taloudellisesti sekä terveys-, turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen perusteltua.

#### **Toiminnan organisointi ja suunnittelu**

Liittyessään sopimukseen Yritys nimeää liittymisasiakirjassaan yrityskohtaisen sopimuksen vastuuhenkilön ja halutessaan toimipaikkakohtaiset vastuuhenkilöt. Yrityskohtainen sopimuksen vastuuhenkilö toimii yhteyshenkilönä tämän toimenpideohjelman toimeenpanoon liittyvissä asioissa sekä toimipaikkakohtaisena vastuuhenkilönä ellei niitä ole erikseen määritetty.

Yritys laatii alla olevan aikataulun mukaan toimipaikkakohtaisen energiatehokkuuden tehostamissuunnitelman, joka sisältää aikataulutetut ja vastuutetut toimenpiteet kohdassa 2.2 määritettyjen Yrityksen tavoitteiden ja muiden tässä toimenpideohjelmassa mainittujen Yrityksen velvoitteiden toteuttamiseksi.



Yritys, joka ei ole ollut mukana elinkeinoelämän energiatehokkuussopimustoiminnassa sopimuskaudella 2008–2016:

- Vuoden kuluessa tähän toimenpideohjelmaan liittymisestä
  - määrittelee energiatehokkuustoiminnan vastuut ja
  - tunnistaa energiankäyttönsä selvittämällä toimipaikkakohtaisesti energiankulutuksensa energialajeittain (sähkö, lämpö, polttoaineet).
- Kahden vuoden kuluessa tähän toimenpideohjelmaan liittymisestä
  - selvittää mahdollisuudet tehostaa energiankäyttöä. Tämä voidaan tehdä esimerkiksi suorittamalla energiakatselmuksia tai muita vastaavia selvityksiä,
  - asettaa toimipaikkakohtaiset energiankäytön tehostamisen tavoitteet
  - laatii aikataulun kustannustehokkaiden energiankäytön tehostamistoimenpiteiden toteuttamiseksi.
- Tarkistaa tehostamissuunnitelman vuosittain ja päivittää sen tarvittaessa.

Yritys, joka on ollut mukana elinkeinoelämän energiatehokkuussopimustoiminnassa kaudella 2008–2016 ja on tehnyt tehostamissuunnitelman edellä mainitulla tavalla:

- Tarkistaa tehostamissuunnitelman vuosittain ja päivittää sen tarvittaessa.

#### **Vuosittainen raportointi**

Yritys raportoi vuosittain<sup>6</sup> helmikuun loppuun mennessä edellisen vuoden energiankäytöstä<sup>1, 7</sup> ja siihen liittyvistä tehostamistoimista sekä muiden toimenpideohjelmaan liittyvien toimien toteutumisesta toimipaikkakohtaisesti energiatehokkuussopimuksen seurantajärjestelmään.

Raportoitavat tiedot sisältävät yrityksen energiankäyttötiedot edelliseltä vuodelta sekä energiakatselmuksissa ja -analyseissä tai muuten Yrityksessä havaitut energiankäytön tehostamiseen liittyvät toimet sekä niiden energiansäästövaikutukset, investointikustannukset ja toteuttamisvuoden. Lisäksi Yritys raportoi seurantajärjestelmään muiden tämän toimenpideohjelman toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden etenemisestä seurantajärjestelmän edellyttämässä laajuudessa.

#### **Koulutus ja sisäinen viestintä**

Yritys järjestää henkilökunnalleen koulutusta siten, että sen henkilökunnalla on omiin tehtäviinsä ja toimintaansa liittyen tarpeelliset tiedot ja valmiudet energian tehokkaaseen käyttöön.

Yritys pitää henkilökunnan tietoisena energiatehokkuuden jatkuvan parantamisen toteutumiseksi asetetuista tavoitteista ja toimenpiteistä sekä saavutetuista tuloksista.

#### **Energiatehokkuus suunnittelussa ja hankinnoissa**

Yritys sisällyttää hankintojen energiatehokkuusohjeet osaksi yrityksen hankintamenettelyjä siten, että osto-, suunnittelu- ja investointitoiminnoissa otetaan huomioon hankintakustannusten lisäksi myös käytönaikaiset kustannukset ja käyttöikä.

<sup>6</sup> Yritys sitoutuu Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen liittytessään raportoimaan vuonna 2026 vuoden 2025 vastaavat tiedot. Mikäli yritys irtautuu sopimuksesta 31.12.2020, se sitoutuu raportoimaan vuonna 2021 vuoden 2020 tiedot.

<sup>7</sup> Mikäli yritys antaa liittytessään valtuutuksen energiatehokkuussopimustoiminnan seurantajärjestelmän ylläpitäjälle (Motiva Oy), voidaan raportoidut energiankäyttötiedot siirtää seurantajärjestelmästä luottamuksellisina tietoina Tilastokeskukselle energiatilastotarkoituksiin.



### **Uusi energiatehokas teknologia ja toimintatavat**

Yritys pyrkii uuden energiatehokkaan teknologian käyttöönottoon, kun se on teknisesti, taloudellisesti sekä terveys-, turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen perusteltua.

### **Logistiikan energiatehokkuus**

Yritys pyrkii tehostamaan toimintaansa liittyvien kuljetusten ja varastoinnin energiatehokkuutta yhteistyössä alan palveluyritysten kanssa.

### **Uusiutuvien energialähteiden käyttö**

Yritys pyrkii lisäämään uusiutuvien energialähteiden käyttöä silloin, kun se on teknisesti, taloudellisesti sekä terveys-, turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen perusteltua.

## **3.5 Sopimusvelvoitteiden toimeenpano energiahallintajärjestelmällä**

Mikäli Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen liittynyt Yritys haluaa, se voi kohdassa 3.4 kuvattujen velvoitteiden sijasta sitoutua energiatehokkuuden jatkuvaan parantamiseen ottamalla 12 kuukauden kuluessa energiatehokkuussopimukseen liittymisestä käyttöön Energiatehokkuusjärjestelmän ETJ<sup>8</sup>. Johdon katselmuksella varmistetaan, että valittu energiatehokkuus- tai energiahallintajärjestelmä on käytössä sen edellyttämällä tavalla. Yritys sitoutuu tällöin käyttämään järjestelmää<sup>9</sup> koko sopimuskauden ajan.

Yritys nimeää liittymisasiakirjassaan yrityskohtaisen sopimuksen vastuuhenkilön sekä toimipaikkakohtaiset vastuuhenkilöt. Yrityskohtainen sopimuksen vastuuhenkilö toimii yhteyshenkilönä tämän toimenpideohjelman toimeenpanoon liittyvissä asioissa sekä toimipaikkakohtaisena vastuuhenkilönä ellei niitä ole erikseen määritetty.

Yritys sitoutuu raportoimaan vuosittain<sup>6</sup> helmikuun loppuun mennessä edellisen vuoden energiankäytöstä<sup>7</sup> ja siihen liittyvistä tehostamistoimista sekä muiden toimenpideohjelmaan liittyvien toimien toteutumisesta toimipaikkakohtaisesti energiatehokkuussopimuksen seurantajärjestelmään.

Lisäksi yritys pyrkii uuden energiatehokkaan teknologian käyttöönottoon, kun se on teknisesti, taloudellisesti sekä terveys-, turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen perusteltua. Yritys pyrkii myös tehostamaan kuljetusten energiatehokkuutta parantamalla kuljetusten logistiikkaa ja energiankäyttöä yhteistyössä näitä palveluja tarjoavien yritysten kanssa. Yritys pyrkii myös lisäämään uusiutuvien energialähteiden käyttöä silloin, kun se on teknisesti, taloudellisesti sekä terveys-, turvallisuus- ja ympäristönäkökohdat huomioon ottaen perusteltua.

## **4 Ohjausryhmä**

Toimialaliitto nimeää ohjausryhmän<sup>10</sup> ohjaamaan ja seuraamaan Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen teknologiateollisuuden toimenpideohjelman toimeenpanoa. Ohjausryhmään kutsutaan tämän toimenpideohjelman toimeenpanon kannalta keskeisten tahojen ja toimialan yritysten edustajia.

Ohjausryhmän tehtävänä on seurata toimenpideohjelman toimeenpanon etenemistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin sekä muiden sopimusjärjestelmään liittyvien velvoitteiden toteutumista ja tehdä sopimustoimintaan ja sen viestintään liittyviä toimia ja kehittämisehdotuksia.

<sup>8</sup> Yritys voi [ETJ](#) energiatehokkuusjärjestelmän sijasta vaihtoehtoisesti ottaa käyttöön [ETJ<sup>+</sup>](#) tai ISO 50001 energianhallintajärjestelmän.

<sup>9</sup> ETJ, ETJ<sup>+</sup> tai ISO50001

<sup>10</sup> Tai muun tahon, jossa toimenpideohjelman toimeenpanoa seurataan ja käsitellään vähintään kerran vuodessa.



## **5 Sopimuksen irtisanominen, sopimuksesta erottaminen, mahdolliset seuraamukset sekä sopimuksesta irtautuminen**

### **5.1 Yrityksen irtisanoutuminen sopimuksesta ja sen mahdolliset seuraamukset**

Yritys voi irtisanoutua Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksesta ilmoittamalla siitä kirjallisesti Energiavirastolle<sup>11</sup> ja Toimialaliitolle. Irtisanoutumisilmoituksessaan Yritys sitoutuu ilmoittamaan mahdolliset sopimuskauden aikana energiatehokkuussopimuksen perusteella saamansa energiatuet.

Sopimuksesta irtisanoutuva Yrityksen tämän sopimuksen perusteella saamat energiatuet voidaan periä takaisin siten, kuin takaisinperintään liittyvät ehdot on kirjattu kyseiseen tuen myöntöpäätökseen. Tuen myöntänyt viranomaisena päättää tuen takaisinperinnästä tapauskohtaisesti.

### **5.2 Yrityksen erottaminen sopimuksesta ja sen mahdolliset seuraamukset**

Yritys voidaan erottaa Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksesta, mikäli Yritys ei toteuta niitä velvoitteita, joihin se on siihen liittyessään sitoutunut. Erottamisperusteina voivat olla toistuvat laiminlyönnit sopimuksen mukaisissa Yrityksen velvoitteiden toimeenpanossa tai niiden raportoinnissa energiatehokkuussopimustoiminnan seurantajärjestelmään.

Havaittuaan sopimusvelvoitteen laiminlyönnin, Energiavirasto lähettää Yritykselle huomautuksen. Jos Yritys ei sille annetussa määräajassa korjaa toimintaansa hyväksyttävästi, Energiavirasto tekee Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksen johtoryhmälle ehdotuksen jatkotoimista. Päätös Yrityksen erottamisesta Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksesta tehdään aina johtoryhmässä.

Sopimuksesta erotetun Yrityksen tämän sopimuksen perusteella saamat energiatuet voidaan periä takaisin siten, kuin takaisinperintään liittyvät ehdot on kirjattu kyseiseen tuen myöntöpäätökseen. Tuen myöntänyt viranomaisena päättää tuen takaisinperinnästä tapauskohtaisesti.

### **5.3 Yrityksen irtautuminen Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimuksesta 31.12.2020**

Mikäli Yritys toimittaa asianmukaisesti täytetyn liittymisasiakirjan Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen 31.12.2018 mennessä, se voi ilman kohdissa 5.1 ja 5.2 kuvattuja energiatukiin liittyviä seuraamuksia irtautua sopimuksesta ensimmäisen sopimusjakson päättyessä 31.12.2020<sup>6</sup>. Yrityksen on ilmoitettava sopimuksesta irtautumisestaan kirjallisesti Energiavirastolle<sup>11</sup> ja Toimialaliitolle vuoden 2020 loppuun mennessä. Tässä kohdassa mainittu irtautuminen ei koske Yrityksiä, jotka toimittavat liittymisasiakirjan 1.1.2019 alkaen.

## **6 Liittymä energiatehokkuuslain toimeenpanoon suuressa yrityksessä<sup>12</sup>**

Energiatehokkuuslaki (1429/2014) velvoittaa suuret yritykset tekemään yrityksen energiakatselmuksen neljän vuoden välein. Yrityksen katsotaan täyttäneen vaatimukset pakollisesta yrityksen energiakatselmuksesta, mikäli yritys on liittynyt energiatehokkuussopimukseen ja yrityksellä on käytössä energiatehokkuusjärjestelmä ETJ<sup>+</sup>, jonka ei tarvitse olla sertifioitu. Energiavirasto valvoo tällöin erikseen ETJ<sup>+</sup>:n toimeenpanoa yrityksessä.

<sup>11</sup> [kirjaamo@energiavirasto.fi](mailto:kirjaamo@energiavirasto.fi)

<sup>12</sup> Suureksi yritykseksi määritellään (Komission suositus 2003/361/EY), yritys tai konserni, jonka

- työntekijämäärä on yli 250 tai
- liikevaihto on yli 50 M€ ja tase yli 43 M€.

Tarkasteltaessa edellä mainittujen raja-arvojen täyttymistä on otettava huomioon myös yksittäisen yrityksen omistussuhteet, vaikka raja-arvot eivät toteutuisi kyseisen yksittäisen yrityksen osalta

<https://www.energiavirasto.fi/suurten-yritysten-pakolliset-katselmuksset>.